

Granica *f o r m y*: g. sg. granicy 1432 *Kościan* nr 1440, 1441; ~ ac. sg granicę 1399 *Kościan* nr 128; ~ l. sg. (po) granicy 1405 *Kal* nr 144; ~ n. pl. granice (1342) 1720 *DokMp* IV 74, 75, (1374) *ib.* 174, 1382 *ib.* 216, (1390) 1681 *ib.* 243; ~ d. pl. granicam 1423 *Kal* nr 694; granicom 1423 *Kal* nr 805; ~ l. pl. (po) granicach *Kal* nr 871.

Z n a c z e n i a: 1. 'linia, pas rozdzielający dwa obszary, limes, finis, limitatio': Et granicze dictarum villarum sic diffiniuntur seu distinguuntur (1374) *DokMp* IV 174; Ut ipse discutiat inter limites, dictae granicze, inter... Christinum et sorores (1390) 1681 *ib.* 243; Yako Pecho przyal dwoyan granyczø y wfszøl kmethowicza 1399 *Kościan* nr 128; Y<a>cosmi po prauē graniczi sli 1405 *Kal* nr 144; Tho graniczom niczsz ne *wacz 1423 *ib.* nr 805; ~ z *fleksją łacińską*: Nos Miroslaus... recognoscimus..., quod cum inter... Cristinum... parte ex una et inter Agnetam seu conventum cenobii... parte ex altera pro limitibus seu graniciis inter Dzycowam Cristini et Dzycowam 1390 *DokMp* I 248, *sim.* (1406) 1600 *ib.* 341, *etc.*; Kmethones fidedigni... fidedignum et iustum testimonium dantes ostenderunt granicias veras 1390 *ib.* 248, *sim. ib., etc.*; Mathias cum... Nicolao Pstrowskj limitaverunt iuste granicies villarum suarum et signa earundem granicierum notanter demonstraverunt (1398) 1532 *ib.* 280, *sim. ib., etc.*

2. 'znak graniczny, terminus': Omnes veteres scopulos seu limites al. granice (1342) 1720 *DokMp* IV 74, *sim. ib.* 75. Sunt distincti (*sc.* utilitates) usque ad gades, qui nuncupatur vlg. granicze 1382 *ib.* 216; Ysze kszyeny slala Bogusza do Przibky, aby przyyala ku graniczam tego dnya, gdi czyosny czosani 1423 *Kal* nr 694; Jako cz[o]szo gydzemy, tho gydzemi po prawych graniczach, ysze na prawa strona gesth Woyslawske, a na lewo Chlewiszky 1424 *ib.* nr 871; Jacco czsso rambil pan Czema, tho rambyl na szwem..., a gwaltem nye rambyl graniczy Nyewadno 1432 *Kościan* nr 1440, *sim. ib.* nr 1441; ~ z *fleksją łacińską*: Dictum pratum in suis gadibus, metis et *greniciis circumferencialiter est distinctum 1385 *DokMp* I 229; Pro pratis sitis po rzekø volentes facere gades, seu terminos, vel granicies 1391 *ib.* 252.